

Procurement of AI Community

● PUBLIC BUYERS COMMUNITY

**Pasiūlymas dėl standartinių sutarčių sąlygų,
taikomų viešųjų organizacijų vykdomiems dirbtinio
intelektu viešiesiems pirkimams, 2023 m.
rugsėjo mėn. redakcija**

DRAFT High Risk version

Atsakomybės ribojimo pareiškimas

Tai yra dokumento projektas, skirtas tik diskusijoms, siekiant surinkti pirminius suinteresuotųjų šalių atsiliepimus. Šį dokumentą parengė Jeroenas Navesas („Pels Rijcken“). Tai nėra oficialus ES dokumentas ir jis jokiomis aplinkybėmis negali būti laikomas atspindinčiu oficialią Europos Komisijos poziciją. Nei Europos Komisija, nei kiti Komisijos vardu veikiantys asmenys neatsako už galimą šio dokumento naudojimą. Šis dokumentas dar nebaigtas rengti. Iš šio dokumento negalima kildinti jokių teisių.

Įvadinės pastabos

Šios standartinės sutarčių sąlygos parengtos viešosioms organizacijoms, norinčioms įsigyti išorės tiekėjo sukurtą DI sistemą. Šios standartinės sąlygos grindžiamos 2018 m. Amsterdamo miesto parengtomis algoritmų sistemų viešųjų pirkimų standartinėmis sąlygomis (<https://www.amsterdam.nl/innovatie/digitalisering-technologie/algoritmen-ai/contractual-terms-for-algorithms/>).

Šiame projekte pateiktos standartinės sutarčių sąlygos iš esmės grindžiamos didelės rizikos DI sistemoms taikomais reikalavimais ir įpareigojimais, įtrauktais į pasiūlymo dėl reglamento dėl dirbtinio intelekto* (toliau – DI aktas) III antraštinę dalį. Dėl šio pasiūlymo tebevyksta derybos, todėl sąlygas reikės peržiūrėti, kad būtų atsižvelgta į visus padarytus pakeitimus ir jos būtų visiškai suderintos su Tarybos ir Europos Parlamento priimtu galutiniu reglamentu.

Atsižvelgiant į tai, kad dėl siūlomo DI akto vis dar vyksta derybos, viešosios organizacijos, nusprendusios taikyti šias sąlygas, gali tai daryti savanoriškai, kiekvienu konkrečiu atveju įvertindamos, ar įvairūs šių standartinių sutarčių sąlygų skirsniai yra pakankami ir proporcingi siekiant įsigyti konkrečią DI sistemą. Standartinės sutarčių sąlygos visų pirma taikomos DI sistemoms, kurios klasifikuojamos kaip didelės rizikos sistemos, kaip apibrėžta 6 straipsnyje, ir išvardytos vienoje iš sričių, kurioms taikomi siūlomo DI akto II ir III priedai. Didelės rizikos nekeliančių DI sistemų atveju šių reikalavimų taikymas pagal DI aktą nėra privalomas, tačiau rekomenduojama didinti viešųjų organizacijų įsigytų DI taikomųjų programų patikimumą. Kai tinkama ir pagrįsta atsižvelgiant į sistemos poveikį asmenims ir visuomenei, viešosios organizacijos taip pat gali išplėsti šių sąlygų taikymą kitoms algoritmų sistemoms, kurios nebūtinai gali būti laikomos DI, kad jos apimtų ir paprastesnes taisyklėmis grindžiamas programines įrangos sistemas, turint omenyje tai, kad jas naudojant viešajame sektoriuje tam tikrais atvejais taip pat gali reikėti didesnės atskaitomybės, kontrolės ir skaidrumo.

Kad viešosios organizacijos, norinčios naudoti šias standartinės sutarčių sąlygas didelės rizikos nekeliančioms DI sistemoms, galėtų jas taikyti, taip pat yra parengta supaprastinta šių sąlygų versija.

Standartinėse sutarčių sąlygose yra tik konkrečios nuostatos, susijusios su DI sistemomis ir klausimais, kuriems taikomas siūlomas DI aktas, todėl į jas neįtraukiami kiti įpareigojimai ar reikalavimai, kurie gali atsirasti pagal atitinkamus taikytinus teisės aktus, pavyzdžiui, Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą. Be to, šios standartinės sutarčių sąlygos nesudaro išsamaus sutartimi įforminto susitarimo. Pavyzdžiui, šiose standartinėse sutarčių sąlygose nėra jokių sąlygų, susijusių su intelektine nuosavybe, priėmimu, mokėjimu, pristatymo terminais, taikytina teise ar atsakomybe. Standartinės sutarčių sąlygos parengtos taip, kad jas būtų galima kaip priedą pridėti prie susitarimo, kuriame tokie klausimai jau nustatyti.

* Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės ir iš dalies keičiami tam tikri Sąjungos teisėkūros procedūra priimti aktai, COM(2021) 206 *final*.

A skirsnis. Terminų apibrėžtys

Article 1 Terminų apibrėžtys

1.1. Šiose sąlygose vartojami terminai turi šiame straipsnyje apibrėžtą reikšmę:

- susitarimas – visas susitarimas, kurio neatsiejama dalis, pridedama kaip priedas, yra sąlygos;
- DI sistema – **A priede** nurodyta (-os) DI sistema (-os), įskaitant visas naujas jos (jų) versijas;
- sąlygos – šios standartinės sutarčių sąlygos, taikomos viešųjų organizacijų vykdomiems dirbtinio intelekto viešiesiems pirkimams;
- viešosios organizacijos duomenų rinkiniai – duomenų rinkiniai (arba jų dalys), i) kuriuos viešoji organizacija pateikė tiekėjui pagal susitarimą arba ii) kurie turi būti sukurti ar surinkti įgyvendinant susitarimą, įskaitant bet kokias pakeistas ar išplėstas i ir ii punktuose nurodytų duomenų rinkinių versijas (pavyzdžiui, dėl anotavimo, žymėjimo, valymo, papildymo ar apibendrinimo);
- duomenų rinkiniai – visi duomenų rinkiniai, naudojami kuriant DI sistemą, įskaitant **B priede** aprašytą (-us) duomenų rinkinį (-ius);
- pristatymas – laikas, kai tiekėjas informuoja viešąją organizaciją, kad DI sistema atitinka visas sutartas sąlygas ir yra paruošta naudoti;
- numatyta paskirtis – viešosios organizacijos numatyta DI sistemos paskirtis, įskaitant konkrečias naudojimo aplinkybes ir sąlygas, kaip nurodyta B priede, informacijoje, kurią tiekėjas pateikė naudojimo instrukcijoje, reklaminėje ar pardavimo medžiagoje bei teiginiuose ir techniniuose dokumentuose;
- pagrįstai numatomas netinkamas naudojimas – DI sistemos naudojimas ne pagal numatytą paskirtį, kurį gali nulemti pagrįstai numatomas žmogaus elgesys ar sąveika su kitomis sistemomis;
- esminis pakeitimas – DI sistemos pakeitimas po pristatymo, kuris turi įtakos DI sistemos atitikčiai šiose sąlygose nustatytiems reikalavimams arba dėl kurio pasikeičia numatyta paskirtis;
- tiekėjas – fizinis ar juridinis asmuo, valdžios institucija, agentūra ar kita įstaiga, kuri teikia DI sistemą viešajai organizacijai pagal susitarimą;
- tiekėjo duomenų rinkiniai ir trečiosios šalies duomenų rinkiniai – duomenų rinkiniai (arba jų dalys), kurie nelaikomi viešosios organizacijos duomenų rinkiniais.

B skirsnis. Su DI sistema susiję esminiai reikalavimai

Article 2 Rizikos valdymo sistema

2.1. Tiekėjas užtikrina, kad prieš pristatant DI sistemą būtų sukurta ir įdiegta su DI sistema susijusi rizikos valdymo sistema.

2.2. Rizikos valdymo sistemą sudaro bent šie etapai:

- a. žinomos ir pagrįstai numatomos rizikos sveikatai, saugai ir pagrindinėms teisėms Europos Sąjungoje, kuri gali kilti atsižvelgiant į numatytą DI sistemos paskirtį ir

- pagrįstai numatomą netinkamą naudojimą, nustatymas, apskaičiavimas ir vertinimas;
- b. kitos galbūt kylančios rizikos vertinimas;
  - c. tinkamų ir tikslinių rizikos valdymo priemonių, skirtų pagal šios dalies a ir b punktus nustatytai rizikai šalinti, priėmimas pagal tolesnių dalių nuostatas.
- 2.3. 2 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytos rizikos valdymo priemonės turi būti tokios, kad su kiekvienu pavojumi susijusi atitinkama likutinė rizika, taip pat bendra DI sistemos likutinė rizika tiekėjo būtų pagrįstai vertinama kaip priimtina, jeigu DI sistema naudojama pagal numatytą paskirtį arba pagrįstai numatomo netinkamo naudojimo sąlygomis.
- 2.4. Nustatant tinkamiausias 2 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytas rizikos valdymo priemones, užtikrinama, kad:
- a. nustatyta rizika būtų pašalinta arba sumažinta, kiek tai techniškai įmanoma, tinkamai projektuojant ir kuriant DI sistemą;
  - b. jei rizikos pašalinti neįmanoma, prireikus būtų įgyvendintos tinkamos rizikos mažinimo ir kontrolės priemonės;
  - c. viešajai organizacijai būtų teikiama tinkama informacija.
- 2.5. Tiekėjas užtikrina, kad prieš pristatant DI sistemą ji būtų išbandyta, siekiant patikrinti, ar DI sistema atitinka sąlygas ir ar 2 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytos rizikos valdymo priemonės yra veiksmingos, atsižvelgiant į numatytą paskirtį ir pagrįstai numatomą netinkamą naudojimą. Viešosios organizacijos prašymu tiekėjas privalo išbandyti DI sistemą viešosios organizacijos aplinkoje.
- 2.6. Tiekėjas privalo dokumentuoti visą nustatytą riziką, priemones, kurių buvo imtasi, ir bandymus, atliktus siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi šio straipsnio. Tiekėjas turi pateikti šiuos dokumentus viešajai organizacijai bent jau pristatant DI sistemą. Šie dokumentai gali būti techninių dokumentų ir (arba) naudojimo instrukcijos dalis.
- 2.7. Rizikos valdymo sistemą sudaro nuolatinis ir kartotinis procesas, vykstantis visą susitarimo galiojimo laikotarpį. Todėl, pristačius DI sistemą, tiekėjas privalo:
- a. reguliariai peržiūrėti ir atnaujinti rizikos valdymo procesą, kad būtų užtikrintas nuolatinis jo veiksmingumas;
  - b. nuolat atnaujinti 2 straipsnio 6 dalyje aprašytus dokumentus ir
  - c. nedelsdamas pateikti viešajai organizacijai visas naujas 2 straipsnio 6 dalyje aprašytų dokumentų versijas.
- 2.8. Jei to pagrįstai reikia, kad tiekėjas galėtų tinkamai įgyvendinti rizikos valdymo sistemą, viešoji organizacija tiekėjui paprašius pateiks informaciją, jei ji nėra konfidenciali.
- 2.9. **<Neprivaloma>** Jei viešoji organizacija DI sistemą naudoja ir pasibaigus susitarimo galiojimo laikotarpiui, pasibaigus susitarimo galiojimo laikotarpiui tiekėjas pateikia viešajai organizacijai informaciją, reikalingą tam, kad ji pati galėtų prižiūrėti rizikos valdymo sistemą.

Article 3 < 3 straipsnis taikomas tik toms DI sistemoms, kai taikomi su mokymo modeliais susiję metodai naudojant duomenis. 3 straipsnyje daroma prielaida, kad tiekėjas (arba jo subrangovai) gali visapusiškai naudotis duomenų rinkiniais. Jei duomenų rinkinius turi tik viešoji organizacija, būtina imtis kitų priemonių.> Duomenys ir duomenų valdymas

- 3.1. Tiekėjas užtikrina, kad kuriant DI sistemą, įskaitant mokymą, validavimą ir bandymą, naudojamiems duomenų rinkiniams buvo ir bus taikomas duomenų valdymas, atitinkantis DI sistemos naudojimo aplinkybes ir numatytą paskirtį. Minėtos priemonės pirmiausia yra šios:
- a. skaidrumas, susijęs su pradiniu duomenų rinkimo tikslu;
  - b. atitinkami dizaino sprendimai;
  - c. duomenų rinkimo procesai;
  - d. duomenų paruošimas tvarkymo veiklai, pavyzdžiui, anotavimui, žymėjimui, valymui, papildymui ir apibendrinimui;
  - e. atitinkamų prielaidų, visų pirma susijusių su informacija, kuri turėtų būti išreikšta ir perteikta duomenimis, formulavimas;
  - f. tikrinimas atsižvelgiant į galimus šališkumo atvejus, kurie gali turėti įtakos fizinių asmenų sveikatai ir saugai arba lemti Europos Sąjungos teisės aktais draudžiamą diskriminaciją;
  - g. tinkamos priemonės galimiems šališkumo atvejams nustatyti, užkirsti jiems kelią ir juos sušvelninti;
  - h. atitinkamų duomenų spragų arba trūkumų, dėl kurių neįmanoma laikytis šių sąlygų, nustatymas ir tai, kaip tas spragas ir trūkumus galima pašalinti.
- 3.2. Tiekėjas užtikrina, kad DI sistemai kurti naudojami duomenų rinkiniai būtų tinkami, reprezentatyvūs, kiek įmanoma be klaidų ir kuo išsamesni, atsižvelgiant į numatytą paskirtį. Tiekėjas užtikrina, kad duomenų rinkiniai turėtų tinkamas statistines savybes, įskaitant, kai taikoma, susijusias su asmenimis ar asmenų grupėmis, kurių atžvilgiu ketinama naudoti DI sistemą. Šias ypatybes turi turėti atskiri duomenų rinkiniai arba jų derinys.
- 3.3. Tiekėjas užtikrina, kad kuriant DI sistemą naudojamuose duomenų rinkiniuose tiek, kiek to reikia dėl numatytos paskirties arba pagrįstai numatomo netinkamo naudojimo, būtų atsižvelgta į ypatybes ar elementus, būdingus konkrečiai geografinei, kontekstinei elgsenos ar funkciniai aplinkai, kurioje ketinama naudoti DI sistemą.
- 3.4. Šiame straipsnyje numatyti įpareigojimai taikomi ne tik kuriant DI sistemą prieš ją pristatant, bet ir visais atvejais, kai tiekėjas naudoja duomenų rinkinius, kurie gali turėti įtakos DI sistemos veikimui bet kuriuo kitu susitarimo galiojimo metu.

Article 4 Techniniai dokumentai ir naudojimo instrukcija

- 4.1. Tiekėjas pristatydamas DI sistemą, be kita ko, perduoda techninius dokumentus ir naudojimo instrukciją.
- 4.2. Techniniai dokumentai turi leisti viešajai organizacijai arba trečiajai šaliai įvertinti DI sistemos atitiktį šiose sąlygose nustatytų reikalavimų nuostatoms ir atitikti bent **C priede** aprašytas sąlygas.
- 4.3. Naudojimo instrukcijoje pateikiama glausta, išsami, teisinga ir aiški informacija, kuri yra aktuali, prieinama ir suprantama viešajai organizacijai. Naudojimo instrukcija turi atitikti bent **D priede** aprašytas sąlygas.
- 4.4. Tiekėjas privalo atnaujinti šiuos dokumentus ne rečiau kaip po kiekvieno esminio pakeitimo susitarimo galiojimo laikotarpiu ir vėliau pateikti ją viešajai organizacijai.

- 4.5. **<Neprivaloma>** Techniniai dokumentai ir naudojimo instrukcija turi būti parengti anglų kalba.
- 4.6. **<Neprivaloma>** Viešoji organizacija, nepažeisdama 6 ir 13 straipsnių nuostatų, turi teisę daryti techninių dokumentų ir naudojimo instrukcijos kopijas tiek, kiek tai būtina vidiniam naudojimui viešosios organizacijos struktūroje.

Article 5 Registravimas

- 5.1. Tiekėjas užtikrina, kad DI sistema buvo ir bus suprojektuota ir sukurta taip, kad DI sistemai veikiant įvykiai būtų registruojami automatiškai (žurnaluose). Šie registravimo pajėgumai turi atitikti naujausius technikos laimėjimus ir, jei įmanoma, pripažintus standartus arba bendrąsias specifikacijas. **<Neprivaloma: jei yra, pridėkite konkretų standartą>**
- 5.2. Registravimo pajėgumais užtikrinamas DI sistemos veikimo per visą jos gyvavimo ciklą atsekamumo lygis, atitinkantis numatytą sistemos paskirtį ir pagrįstai numatomą netinkamą naudojimą. Visų pirma jie suteikia galimybę registruoti įvykius, svarbius nustatant situacijas, kurios gali:
  - a. lemti tai, kad dėl DI sistemos kils rizika asmenų sveikatai ar saugai arba pagrindinių teisių apsaugai, arba
  - b. lemti esminį pakeitimą.
- 5.3. **<Neprivaloma>** Tiekėjas leis viešajai organizacijai tikroju laiku susipažinti su DI sistemos automatiškai generuojamais žurnalais.
- 5.4. Tiekėjas saugo DI sistemos automatiškai generuojamus žurnalus tiek, kiek tokius žurnalus jis kontroliuoja pagal susitarimą, visą susitarimo galiojimo laikotarpį. Pasibaigus susitarimo galiojimo laikotarpiui, tiekėjas nedelsdamas šiuos žurnalus pateiks viešajai organizacijai.

Article 6 DI sistemos skaidrumas

- 6.1. Tiekėjas užtikrina, kad DI sistema buvo ir bus suprojektuota ir sukurta taip, kad DI sistemos veikimas būtų pakankamai skaidrus, kad viešoji organizacija galėtų pagrįstai suprasti sistemos veikimą.
- 6.2. Kad būtų užtikrintas tinkamas skaidrumas, prieš pristatydamas DI sistemą tiekėjas įgyvendina bent **E priede** aprašytas technines ir organizacines priemones. Šios priemonės turėtų padėti viešajai organizacijai suprasti ir tinkamai naudoti DI sistemą, suprantant, kaip DI sistema veikia ir kokius duomenis ji tvarko, kad viešoji organizacija galėtų paaiškinti DI sistemos priimtus sprendimus asmenims ar asmenų grupei, kurių atžvilgiu DI sistema naudojama (ją ketinama naudoti).

Article 7 Žmogaus atliekama priežiūra

- 7.1. Tiekėjas užtikrina, kad DI sistema buvo ir bus suprojektuota ir sukurta taip, be kita ko, naudojant tinkamas žmogaus ir mašinos sąsajos priemones, kad ją galėtų veiksmingai prižiūrėti fiziniai asmenys, proporcingai su sistema susijusiai rizikai.
- 7.2. Tiekėjas užtikrina, kad prieš pristatant į DI sistemą būtų įtrauktos tinkamos priemonės, kurių imamasi siekiant užtikrinti žmogaus atliekamą priežiūrą. Šios priemonės, kurios, be

kita ko, galėtų apimti viešosios organizacijos darbuotojų mokymą, suteikia galimybę asmenims, kuriems pavesta užtikrinti žmogaus atliekamą priežiūrą, atlikti šiuos veiksmus, atsižvelgiant į aplinkybes:

- a. žinoti ir pakankamai suprasti atitinkamus DI sistemos pajėgumus bei apribojimus ir gebėti tinkamai stebėti jos veikimą, kad būtų galima kuo greičiau aptikti ir pašalinti anomalijų, sutrikimų ir netikėto veikimo požymius;
- b. nepamiršti galimos tendencijos automatiškai arba pernelyg pasikliauti DI sistemos išvediniais (automatizavimo šališkumo), ypač jei DI sistema naudojama informacijai ar rekomendacijoms, kuriomis remdamiesi fiziniai asmenys turi priimti sprendimus, teikti;
- c. gebėti teisingai aiškinti DI sistemos išvedinius, visų pirma atsižvelgiant į sistemos ypatybes ir turimas aiškinimo priemones bei metodus;
- d. gebėti bet kuriuo konkrečiu atveju nuspręsti nenaudoti DI sistemos arba kitaip nepaisyti DI sistemos išvedinių, juos panaikinti ar ištaisyti;
- e. gebėti įsikišti į DI sistemos veikimą arba nutraukti sistemos veikimą stabdymo mygtuku ar panašiu būdu.

7.3. **<Neprivaloma>** Siekdamas užtikrinti tinkamą žmogaus atliekamą priežiūrą, tiekėjas, prieš pristatydamas DI sistemą, įgyvendina bent **F priede** aprašytas technines ir organizacines priemones.

Article 8 Tikslumas, patikimumas ir kibernetinis saugumas

- 8.1. Tiekėjas užtikrina, kad DI sistema buvo ir bus suprojektuota ir sukurta laikantis pritaikytojo ir standartizuotojo saugumo principo. Atsižvelgiant į numatytą paskirtį, ji turėtų pasiekti tinkamą tikslumo, patikimumo, saugos ir kibernetinio saugumo lygį ir nuosekliai veikti šiais aspektais per visą DI sistemos gyvavimo ciklą.
- 8.2. DI sistemos tikslumo lygiai ir atitinkami tikslumo rodikliai aprašyti **G priede**.
- 8.3. Siekdamas užtikrinti tinkamą patikimumo, saugos ir kibernetinio saugumo lygį, tiekėjas, prieš pristatydamas DI sistemą, įgyvendina bent **H priede** aprašytas technines ir organizacines priemones.

C skirsnis. Su DI sistema susiję tiekėjo įsipareigojimai

Article 9 Atitiktis B skirsnii

Tiekėjas privalo užtikrinti, kad nuo DI sistemos pristatymo iki susitarimo galiojimo pabaigos DI sistema atitiktų šių sąlygų B skirsnyje nustatytus reikalavimus.

Article 10 **<Neprivaloma>** Kokybės valdymo sistema

- 10.1. Prieš pristatydamas DI sistemą, tiekėjas įdiegia kokybės valdymo sistemą, kuria užtikrinama atitiktis šioms sąlygoms. Ta sistema sistemingai ir tvarkingai įtvirtinama rašytinės politikos, procedūrų ir nurodymų dokumentuose ir apima bent šiuos aspektus:
  - a. atitikties reglamentuojamiems reikalavimams strategiją;

- b. metodus, procedūras ir sistemingsus veiksmus, taikytinus projektuojant DI sistemą, vykdant jos dizaino kontrolę ir tikrinimą;
- c. metodus, procedūras ir sistemingsus veiksmus, taikytinus kuriant DI sistemą, vykdant jos kokybės kontrolę ir užtikrinant jos kokybę;
- d. tikrinimo, bandymo ir validavimo procedūras, atliktinas prieš kuriant DI sistemą, jos kūrimo metu ir ją sukūrus, ir jų atlikimo dažnumą;
- e. taikytinas technines specifikacijas, įskaitant standartus, ir, jei atitinkami darnieji standartai taikomi ne visa apimtimi arba neapima visų atitinkamų reikalavimų, priemonės, naudotinas siekiant užtikrinti, kad DI sistema atitiktų šių sąlygų B skirsnyje nustatytus reikalavimus;
- f. duomenų tvarkymo sistemas ir procedūras, įskaitant duomenų rinkimo, duomenų analizės, duomenų žymėjimo, duomenų laikymo, duomenų filtravimo, duomenų gavybos, duomenų apibendrinimo, duomenų saugojimo ir bet kokią kitą su duomenimis susijusią veiklą, kuri atliekama prieš pristatant DI sistemą;
- g. 2 straipsnyje nurodytą rizikos valdymo sistemą;
- h. pranešimo apie didelius incidentus ir veikimo sutrikimus procedūras;
- i. visų svarbių dokumentų ir informacijos registravimo sistemas ir procedūras;
- j. išteklių valdymą, įskaitant su tiekimo saugumu susijusias priemones;
- k. atskaitomybės sistemą, kurioje nustatyta vadovybės ir kitų darbuotojų atsakomybė, apimanti visus šioje dalyje išvardytus aspektus.

Article 11 <Neprivaloma> Atitikties vertinimas

- 11.1. Tiekėjas užtikrina, kad prieš pristatant DI sistemą būtų atlikta tokia DI sistemos atitikties vertinimo procedūra:
- a. Tiekėjas patvirtina, kad nustatyta kokybės valdymo sistema atitinka 10 straipsnio reikalavimus.
  - b. Tiekėjas išnagrinėja techniniuose dokumentuose pateiktą informaciją, kad įvertintų DI sistemos atitiktį atitinkamiems šių sąlygų B skirsnyje išvardytiems esminiams reikalavimams.
  - c. Tiekėjas taip pat patikrina, ar DI sistemos projektavimo ir kūrimo procesas atitinka techninius dokumentus.
- 11.2. Tiekėjas užtikrina, kad būtų taikoma nauja DI sistemos atitikties vertinimo procedūra, kai susitarimo galiojimo laikotarpiu tiekėjas iš esmės pakeičia DI sistemą.

Article 12 Taisomieji veiksmai

Jei susitarimo galiojimo laikotarpiu tiekėjas mano arba turi pagrindo manyti, kad DI sistema neatitinka šių sąlygų, neatsižvelgiant į tai, ar tokią pastabą pateikė viešoji organizacija, ar ne, jis nedelsdamas imasi būtinų taisomųjų veiksmų, kad užtikrintų sistemos atitiktį. Tiekėjas atitinkamai informuoja viešąją organizaciją.

Article 13 Įpareigojimas paaiškinti DI sistemos veikimą individualiu lygmeniu

- 13.1. Be 6 straipsnyje aprašytų įpareigojimų, susitarimo galiojimo laikotarpiu tiekėjas privalo padėti viešajai organizacijai, kai viešoji organizacija pateikia pirmąjį prašymą, paaiškinti, kaip DI sistema pasiekė konkretų sprendimą ar rezultatą asmenims ar asmenų grupei, kurių atžvilgiu naudojama (ketinama naudoti) DI sistema. Ši pagalba turi apimti bent jau aiškų pagrindinių veiksmų, dėl kurių DI sistema pasiekė konkretų rezultatą, nurodymą ir įvesties pakeitimus, kuriuos reikia padaryti, kad sistema pasiektų kitokį rezultatą.
- 13.2. 13 straipsnio 1 dalyje aprašytas įpareigojimas apima visos techninės ir kitos informacijos, kurios reikia siekiant paaiškinti, kaip DI sistema pasiekė konkretų sprendimą ar rezultatą, pateikimą viešajai organizacijai ir juo sudaromos sąlygos suteikti asmenims ar asmenų grupei, kurių atžvilgiu naudojama (ketinama naudoti) DI sistema, galimybę patikrinti, kaip DI sistema pasiekė konkretų sprendimą ar rezultatą. Tiekėjas suteikia teisę viešajai organizacijai naudoti šią informaciją, ja dalytis ir ją atskleisti, jei ir tiek, kiek tai būtina siekiant informuoti asmenis ar asmenų grupę, kurių atžvilgiu naudojama (ketinama naudoti) DI sistema, apie DI sistemos veikimą ir (arba) vykdant bet kokį teismo procesą.
- 13.3. **<Neprivaloma>** 13 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti įpareigojimai apima DI sistemos pirminį kodą, kuriant DI sistemą naudotas technines specifikacijas, duomenų rinkinius, techninę informaciją apie tai, kaip buvo gauti ir redaguoti kuriant DI sistemą naudoti duomenų rinkiniai, informaciją apie taikytą kūrimo metodą ir vykdytą kūrimo procesą, konkretaus modelio ir jo parametrų pasirinkimo pagrindimą ir informaciją apie DI sistemos veikimą.

D skirsnis. Teisės naudoti duomenų rinkinius

Article 14 Teisės į viešosios organizacijos duomenų rinkinius

- 14.1. Visos teisės, įskaitant bet kokias intelektinės nuosavybės teises, susijusias su viešosios organizacijos duomenų rinkiniais, atitenka viešajai organizacijai arba jos paskirtai trečiajai šaliai.
- 14.2. Tiekėjas neturi teisės naudoti viešosios organizacijos duomenų rinkinių kitais nei susitarimo vykdymo tikslais, išskyrus atvejus, kai B priede numatyta kitaip.
- 14.3. Viešajai organizacijai pirmą kartą paprašius, tiekėjas turi sunaikinti viešosios organizacijos duomenų rinkinius, išskyrus atvejus, kai B priede numatyta kitaip. Jei viešoji organizacija to reikalauja, tiekėjas turi pateikti įmanomų įrodymų, kad viešosios organizacijos duomenų rinkiniai buvo sunaikinti.

Article 15 Teisės į tiekėjo duomenų rinkinius ir trečiosios šalies duomenų rinkinius

- 15.1. Visos teisės, įskaitant bet kokias intelektinės nuosavybės teises, susijusias su tiekėjo duomenų rinkiniais ir trečiosios šalies duomenų rinkiniais, atitenka tiekėjui arba trečiajai šaliai.
- 15.2. Tiekėjas suteikia viešajai organizacijai neišimtinę teisę naudoti tiekėjo duomenų rinkinius ir trečiosios šalies duomenų rinkinius, kurios bet kuriuo atveju pakanka susitarimo nuostatomis, įskaitant sąlygas, vykdyti, išskyrus atvejus, kai B priede numatyta kitaip.

- 15.3. **<Neprivaloma>** 15 straipsnio 2 dalyje aprašyta naudojimo teisė apima teisę naudoti tiekėjo duomenų rinkinius ir trečiosios šalies rinkinius tolesniam viešosios organizacijos ar trečiosios šalies vykdomam DI sistemos, įskaitant bet kokias naujas jos versijas, kūrimui.

Article 16 Duomenų rinkinių perdavimas

- 16.1. Viešajai organizacijai pirmą kartą paprašius, tiekėjas perduoda viešajai organizacijai naujausią viešosios organizacijos duomenų rinkinių versiją.
- 16.2. Viešajai organizacijai pirmą kartą paprašius, tiekėjas perduoda viešajai organizacijai naujausią tiekėjo duomenų rinkinių ir trečiosios šalies duomenų rinkinių versiją, išskyrus atvejus, kai B priede numatyta kitaip.
- 16.3. Duomenų rinkinius viešajai organizacijai tiekėjas turi perduoti viešosios organizacijos nurodytu bendruoju rinkmenos formatu. **<Neprivaloma> Duomenų rinkiniai bus gražinti taip: [rinkmenos formatas].**

Article 17 Žalos atlyginimas

- 17.1. Tiekėjas atlygina žalą viešajai organizacijai dėl visų trečiųjų šalių, įskaitant priežiūros institucijas, pareikštų ieškinių dėl bet kokio jų intelektualinės nuosavybės teisių, privatumo teisių pažeidimo ar lygiaverčių pretenzijų, susijusių su žiniomis, neteisėta konkurencija ir pan., kiek tai susiję su tiekėjo duomenų rinkiniais ir trečiosios šalies duomenų rinkiniais.
- 17.2. Viešoji organizacija atlygina žalą tiekėjui dėl visų trečiųjų šalių, įskaitant priežiūros institucijas, pareikštų ieškinių dėl bet kokio jų intelektualinės nuosavybės teisių, privatumo teisių pažeidimo ar lygiaverčių pretenzijų, susijusių su žiniomis, neteisėta konkurencija ir pan., kiek tai susiję su viešosios organizacijos duomenų rinkiniais.

E skirsnis. DI registras ir auditas

Article 18 **<Neprivaloma>** DI registras

- 18.1. Viešajai organizacijai pirmą kartą paprašius, tiekėjas pateikia viešajai organizacijai naujausią C ir D prieduose aprašytos informacijos versiją.
- 18.2. Viešoji organizacija turi teisę dalytis 18 straipsnio 1 dalyje aprašyta informacija su trečiosiomis šalimis ir ją atskleisti, pavyzdžiui, DI sistemų registre.
- 18.3. Viešajai organizacijai pareikalavus, tiekėjas padės registruoti DI sistemas bet kuriame atitinkamame registre.

Article 19 Atitiktis ir auditas

- 19.1. Viešajai organizacijai pirmą kartą paprašius, tiekėjas privalo pateikti viešajai organizacijai visą informaciją, būtiną šių sąlygų laikymuisi įrodyti.
- 19.2. Tiekėjas privalo bendradarbiauti atliekant auditą ar kitokio pobūdžio patikrinimą, kurį turi atlikti viešoji organizacija arba kuris atliekamas jos vardu, siekiant įvertinti, ar tiekėjas visais atvejais laikosi šiose sąlygose nustatytų įpareigojimų. Toks bendradarbiavimas apims visos viešosios organizacijos reikalaujamos informacijos pateikimą, supažindinimą su

- įdiegta rizikos valdymo sistema, galimybę apklausti tiekėjo darbuotojus ir patekti į tiekėjo buveinę.
- 19.3. Viešoji organizacija parengs arba paves parengti ataskaitą, kurioje bus užfiksuotos audito išvados. Ataskaitoje viešoji organizacija užfiksuos, koku mastu tiekėjas laikosi susitarime numatytų įpareigojimų. Jei viešoji organizacija nustato, kad tiekėjas nesilaiko šiame straipsnyje numatytų įpareigojimų, tiekėjas privalo pašalinti viešosios organizacijos nustatytus trūkumus per viešosios organizacijos ataskaitoje nustatytą pagrįstą terminą. Jei tiekėjas nepašalina viešosios organizacijos nustatytų trūkumų per ataskaitoje nustatytą terminą, per kurį jie turi būti ištaisyti, tiekėjas nevykdo savo įsipareigojimų pagal įstatymą.
- 19.4. Viešoji organizacija turės teisę paskelbti 19 straipsnio 3 dalyje nurodytos ataskaitos išvadas.
- 19.5. Viešoji organizacija turės teisę atlikti arba nurodyti atlikti auditą kartą per kalendorinius metus arba dėl bet kokio esminio pakeitimo.
- 19.6. Viešoji organizacija gali nuspręsti, kad visą auditą arba jo dalį atliks nepriklausomas auditorius.
- 19.7. Viešosios organizacijos samdomo auditoriaus išlaidas, jei tokių bus, apmokės viešoji organizacija. Viešoji organizacija sumokės tiekėjui pagrįstą mokestį už visas išlaidas, kurias tiekėjas patirs atlikdamas auditą. Ginčas dėl tokio mokesčio dydžio jokiais atvejais nesuteiks tiekėjui teisės sustabdyti savo įsipareigojimų pagal šias sąlygas vykdymo. Viešoji organizacija neprivalo mokėti tokio mokesčio, jei audito metu paaiškėja, kad tiekėjas neįvykdė savo įsipareigojimų pagal šias sąlygas.

F skirsnis. Išlaidos

Article 20   Išlaidos

Išskyrus atvejus, kai šalys susitaria kitaip arba šiose sąlygose aiškiai nurodyta kitaip, viešoji organizacija neprivalo mokėti tiekėjui jokio papildomo mokesčio už darbą pagal šias sąlygas.

A priedas. DI sistema ir numatyta paskirtis

DI sistemos aprašymas

Į šių sąlygų taikymo sritį patenka šios sistemos arba sistemų komponentai:

Aprašykite DI sistemą (-as). Tai taip pat gali būti algoritmų sistema, kuri pagal DI aktą nelaikoma DI sistema.

Numatyta paskirtis

Aprašykite DI sistemos naudojimo būdą.

B priedas. Duomenų rinkiniai

Aprašykite *DI sistemos mokymui (jei taikoma), validavimui ir bandymui naudotus duomenų rinkinius. Atskirkite viešosios organizacijos duomenų rinkinius, tiekėjo duomenų rinkinius ir trečiosios šalies duomenų rinkinius. Viešosios organizacijos duomenų rinkinių atveju aprašykite, kokiais tikslais tiekėjas gali naudoti duomenų rinkinius (išskyrus susitarimo vykdymą), ir nurodykite, ar tiekėjas privalo sunaikinti duomenų rinkinį pasibaigus susitarimo galiojimo laikotarpiui. Tiekėjo duomenų rinkinių ir trečiosios šalies duomenų rinkinių atveju aprašykite, kokiais tikslais viešoji organizacija gali naudoti duomenų rinkinius, ir nurodykite, ar tiekėjas privalo perduoti duomenų rinkinius.*

Viešosios organizacijos duomenų rinkiniai

Toliau nurodytus duomenų rinkinius viešoji organizacija pateikia tiekėjui pagal susitarimą arba jie turi būti sukurti ar surinkti vykdant susitarimą:

Duomenų rinkinio aprašymas	Tiekėjo naudojimo teisės	Įpareigojimas sunaikinti duomenų rinkinį pasibaigus susitarimo galiojimo laikotarpiui
		Taip / Ne
		Taip / Ne
		Taip / Ne
		Taip / Ne

Tiekėjo duomenų rinkiniai ir trečiosios šalies duomenų rinkiniai

Toliau nurodyti tiekėjo duomenų rinkiniai ir trečiosios šalies duomenų rinkiniai bus naudojami arba buvo naudojami *DI sistemos mokymui (jei taikoma), validavimui ir bandymui:*

Duomenų rinkinio aprašymas	Viešosios organizacijos naudojimo teisės	Įpareigojimas perduoti duomenų rinkinį ¹
		Taip / Ne
		Taip / Ne
		Taip / Ne
		Taip / Ne

¹ Įpareigojimo perduoti tiekėjo duomenų rinkinius ir trečiosios šalies duomenų rinkinius apribojimu nesumažinami 6 ir 13 straipsniuose aprašyti tiekėjo įsipareigojimai.

C priedas. Techniniai dokumentai

Techniniuose dokumentuose pateikiama bent ši informacija, susijusi su atitinkama DI sistema:

1. bendras DI sistemos aprašymas, įskaitant:
  - 1.1. jos numatytą paskirtį, tiekėjo pavadinimą, sistemos datą ir versiją;
  - 1.2. duomenų, kuriuos sistema gali arba ketina tvarkyti, pobūdį, o asmens duomenų atveju – fizinių asmenų ir grupių, kuriems naudojant sistemą yra arba gali būti daromas poveikis, kategorijas;
  - 1.3. tai, kaip DI sistema gali sąveikauti arba, kai taikytina, gali būti naudojama, kad sąveikautų su aparatine arba programine įranga, kuri nėra pačios DI sistemos dalis;
  - 1.4. atitinkamos programinės įrangos arba aparatinės programinės įrangos versijas ir su versijos atnaujinimu susijusį bet kokį reikalavimą;
  - 1.5. visų DI sistemos pateikimo rinkai arba pradėjimo naudoti formų aprašymą;
  - 1.6. aparatinės įrangos, kurią naudojant numatoma naudoti DI sistemą, aprašymą;
  - 1.7. nuotraukas arba paveikslus, kuriuose matomi išorės požymiai, ženklavimas ir šių produktų vidaus sandara, jeigu DI sistema yra šių produktų komponentas;
  - 1.8. išsamų ir lengvai suprantamą sistemos pagrindinio optimizavimo tikslo (-ų) aprašymą;
  - 1.9. išsamų ir lengvai suprantamą sistemos numatomų išvedinių ir numatomų išvedinių kokybės aprašymą;
  - 1.10. išsamius ir lengvai suprantamus sistemos išvedinių aiškinimo nurodymus;
  - 1.11. scenarijų, kuriems sistema neturėtų būti naudojama, pavyzdžius;

2. išsamus DI sistemos ir jos kūrimo proceso elementų aprašymas, įskaitant:
  - 2.1. metodus ir etapus, susijusius su DI sistemos kūrimu, įskaitant, kai tinkama, iš anksto išmokytų sistemų arba priemonių, kurias suteikė trečiosios šalys, naudojimą ir tai, kaip tiekėjas jas panaudojo, integravo arba pakeitė, įskaitant visų licencijų ar kitų sutartimi įformintų susitarimų, susijusių su tokiais trečiųjų šalių įvediniais, aprašymą;
  - 2.2. sistemos dizaino specifikacijas, būtent bendrą DI sistemos ir algoritmų logiką; pagrindinius dizaino sprendimus, įskaitant loginį pagrindą ir prielaidas, taip pat atsižvelgiant į asmenis ar asmenų grupes, kurių atžvilgiu numatoma naudoti sistemą; pagrindinius klasifikavimo sprendimus; tai, ką siekiama optimizuoti sistema, ir įvairių parametrų svarbą; sprendimus apie bet kokį galimą kompromisą dėl techninių sprendimų, kurie buvo priimti siekiant laikytis šiose sąlygose nustatytų reikalavimų;
  - 2.3. sistemos struktūros aprašymą, kuriame paaiškinama, kaip kuriami programinės įrangos komponentai arba kaip jie papildo vienas kitą ir kaip jie apskritai veikia; kompiuterių išteklius, kurie naudojami DI sistemai kurti, mokyti, bandyti ir validuoti;
  - 2.4. kai tinkama, duomenų reikalavimus, nustatytus duomenų lapuose, kuriuose aprašoma mokymo metodika ir būdai, ir naudojamus mokymo duomenų rinkinius, įskaitant informaciją apie šių duomenų rinkinių kilmę, taikymo sritį ir pagrindines ypatybes; tai, kaip duomenys buvo gauti ir atrinkti; ženklavimo

- procedūras (pvz., prižiūravimo mokymosi), duomenų valymo metodiką (pvz., išskirčių nustatymas);
- 2.5. kai taikytina, išsamų iš anksto nustatytų DI sistemos ir jos veikimo pakeitimų aprašymą, įskaitant visą atitinkamą informaciją, susijusią su techniniais sprendimais, priimtais siekiant užtikrinti nuolatinę DI sistemos atitiktį atitinkamiems šiose sąlygose išdėstytiems reikalavimams;
  - 2.6. naudotas validavimo ir bandymo procedūras, įskaitant informaciją apie naudotus validavimo ir bandymo duomenis ir jų pagrindines ypatybes; metriką, kuri buvo naudota tikslumui, patikimumui, kibernetiniam saugumui ir atitikčiai kitiems susijusiems reikalavimams, nustatytiems šiose sąlygose, taip pat galimam diskriminaciniam poveikiui įvertinti; bandymo žurnalus ir visas bandymų ataskaitas, kuriose nurodoma data ir kurias pasirašo atsakingi asmenys, taip pat atsižvelgiant į 2.5 punkte nurodytus iš anksto nustatytus pakeitimus;
  - 2.7. taikomas kibernetinio saugumo priemonės;

išsami informacija apie DI sistemos stebėseną, veikimą ir kontrolę, visų pirma atsižvelgiant į: jos pajėgumus ir veikimo apribojimus, įskaitant konkrečius asmenims arba asmenų grupėms, kurių atžvilgiu numatoma naudoti sistemą, taikomus tikslumo laipsnius ir bendrą tikėtiną tikslumo lygį, atsižvelgiant į jos numatytą paskirtį; numatomas nepageidaujamas pasekmes ir rizikos sveikatai ir saugai, pagrindinėms teisėms šaltinius ir diskriminaciją, atsižvelgiant į DI sistemos numatytą paskirtį;

3. išsamus rizikos valdymo sistemos aprašymas pagal 2 straipsnį;
4. bet kokių svarbių sistemos pakeitimų, tiekėjo padarytų per jos gyvavimo ciklą, aprašymas.

D priedas. Naudojimo instrukcija

Naudojimo instrukcijoje pateikiama bent ši informacija, susijusi su DI sistema:

1. tiekėjo ir, kai taikoma, jo įgaliotųjų atstovų tapatybė ir kontaktiniai duomenys;
2. DI sistemos ypatybės, pajėgumai ir veikimo apribojimai, įskaitant, kai tinkama:
  - 2.1. numatyta paskirtį;
  - 2.2. 8 straipsnyje nurodytą DI sistemos tikslumo, patikimumo ir kibernetinio saugumo lygį, kuris buvo išbandytas ir validuotas ir kurio galima tikėtis, taip pat visas aiškiai žinomas ir numatomas aplinkybes, galinčias daryti poveikį numatomam tikslumo, patikimumo ir kibernetinio saugumo lygiui;
  - 2.3. visas aiškiai žinomas ir numatomas aplinkybes, susijusias su DI sistemos naudojimu pagal numatyta paskirtį arba pagrįstai numatomo netinkamo naudojimo sąlygomis, dėl kurio gali kilti rizika sveikatai ir saugai arba pagrindinėms teisėms;
  - 2.4. tai, kokių mastu DI sistema gali pateikti savo priimamų sprendimų paaiškinimą;
  - 2.5. jos veikimą, susijusį su asmenimis ar asmenų grupėmis, kurių atžvilgiu DI sistemą ketinama naudoti;
  - 2.6. aktualią informaciją apie naudotojų veiksmus, kurie gali turėti įtakos sistemos veikimui, įskaitant įvesties duomenų rūšį ar kokybę, arba bet kokią kitą svarbią informaciją, susijusią su naudojamais mokymo, validavimo ir bandymo duomenų rinkiniais, atsižvelgiant į numatyta DI sistemos paskirtį;
3. DI sistemos ir jos veikimo pakeitimai, kuriuos iš anksto nustatė tiekėjas, jei tokių yra;
4. 7 straipsnyje nurodytos žmogaus atliekamos priežiūros priemonės, įskaitant technines priemones, įdiegtas tam, kad viešajai organizacijai būtų lengviau aiškinti DI sistemos išvedinius;
5. numatomas DI sistemos gyvavimo laikas ir visos techninės ir kitos priežiūros priemonės, būtinos tinkamam tos DI sistemos veikimui užtikrinti, įskaitant programinės įrangos atnaujinimus;
6. į DI sistemą įtrauktų mechanizmų, leidžiančių naudotojams tinkamai rinkti, laikyti ir aiškinti žurnalus, aprašymas.

E priedas. Skaidrumo užtikrinimo priemonės

Čia aprašykite technines ir organizacines priemones, kurių turi imtis tiekėjas, kad užtikrintų skaidrumą pagal sąlygų 6 straipsnį.

F priedas. Žmogaus atliekamos priežiūros užtikrinimo priemonės

Čia aprašykite technines ir organizacines priemones, kurių turi imtis tiekėjas, kad užtikrintų žmogaus atliekamą priežiūrą pagal sąlygų 7 straipsnį.

G priedas. Tikslumo lygiai

Čia aprašykite reikiamus tikslumo lygius.

H priedas. Tinkamo patikimumo, saugos ir kibernetinio saugumo lygio užtikrinimo priemonės

Čia aprašykite technines ir organizacines priemones, kurių turi imtis tiekėjas, kad užtikrintų tinkamą patikimumo, saugos ir kibernetinio saugumo lygį pagal sąlygų 8 straipsnį.

Šiomis priemonėmis privaloma užtikrinti, kad DI sistema būtų kuo atsparesnė klaidoms, triktims ar nesuderinamumo atvejams, kurių gali atsirasti sistemoje arba jos veikimo aplinkoje, visų pirma dėl sistemos sąveikos su fiziniais asmenimis ar kitomis sistemomis.

DI sistema turi būti atspari leidimo neturinčių trečiųjų šalių bandymams pakeisti jos naudojimą, elgseną, išvedinius ar veikimą pasinaudojant sistemos pažeidžiamumu. Techniniai sprendimai, skirti konkrečioms DI pažeidžiamumo problemoms spręsti, kai tinkama, gali apimti priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią išpuoliams, kuriais bandoma manipuliuoti mokymo duomenų rinkiniu (duomenų užkrėtimas), arba mokymui naudojamiems iš anksto išmokytiems komponentams (modelio užkrėtimas), įvediniams, dėl kurių modelis padaro klaidą (priešiški pavyzdžiai arba modelio apėjimas), konfidencialumo išpuoliams ar modelio trūkumams, dėl kurių gali būti priimami žalingi sprendimai, juos aptikti, į juos reaguoti, juos šalinti ir kontroliuoti.